

AKADEMİSYENLERİN GİRİŞİMCİ KİŞİLİK VE ÖZELLİKLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA

Orhan ZENGİN*
H. Nilay GEMLİK**
Özgür ÇENGEL***

Özet

Bu makale akademisyenlerin girişimci kişilik ve özellikleri hakkındaki görüşleri üzerine nitel tipte bir çalışma olup akademisyenlerin girişimciliğini etkileyen girişimci kişilik özelliklerine bakışlarını ortaya kaymak amacı ile sağlık bilimleri ve sağlık yönetimi alanında görev yapan öğretim üyeleri ile yapılmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda akademisyenler girişimciliğin özel sektörle iş birliği içinde ve multidisipliner bir yaklaşımla başarılı olabileceğini belirtmişler. Fakat genel olarak akademisyenlerin girişimciliğe uzak olduğu ve yatkın olmadıkları görüşü hâkim görülmektedir. Katılımcıların akademik girişimcilik faaliyetlerin neler alabileceği hakkındaki görüşlerine bakıldığında ise ilk sırada danışmanlık hizmetleri daha sonra sırası ile ulusal ve uluslararası projeler, teknoparklar aracılığı ile teknolojik alanlar ve patentler şeklinde devam edildiği görülmektedir. Üniversiteler multidisipliner bir yaklaşımla ve özel sektör iş birliği ile girişimci faaliyetlere daha fazla önem vermeli, desteklenmeli ve ayrıca akademik teşviklerde girişimciliği ön plana çıkararak unsurlar eklenerek motivasyon artırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Akademik Girişimcilik, Girişimci Kişilik

A QUALITATIVE STUDY ON ACADEMICIANS’ OPINIONS ABOUT ENTREPRENEURSHIP AND FEATURES

Abstract

This article is a qualitative study on the opinions of academics about entrepreneurial personality and characteristics, and was made with faculty members working in the field of health sciences and health management in order to reveal their views on the entrepreneurial personality traits affecting entrepreneurship. As a result of the interviews with the participants, academics stated that entrepreneurship can be successful in cooperation with the private sector and with a multidisciplinary approach. But in general, the opinion that academics are far from entrepreneurship and they are not predisposed. Considering the opinions of the participants about what academic entrepreneurship activities can take, it is seen that consultancy services are continued in the first place, then national and international projects, technological fields and patents through technoparks. Universities should place more emphasis on entrepreneurial activities with a multidisciplinary approach and private sector collaboration, should be

*Arş. Gör., Marmara Üniversitesi., Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, orhan.zengin@marmara.edu.tr

**Prof. Dr., Marmara Üniversitesi., Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, ngenlik@marmara.edu.tr

***Prof. Dr., Galata Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, ozgur.cengel@galata.edu.tr

supported and motivation should be increased by adding entrepreneurship to the fore in academic incentives.

Keywords: Entrepreneurship, Academic Entrepreneurship, Entrepreneurial Personality

GİRİŞ

Girişimciliğin özellikle 20. yy'da ekonomik kalkınmadaki önemi oldukça fazladır. Ekonomik kalkınmadaki önemi kısaca özetlemek gerekirse; girişimciler ürün, hizmet ve bilgi üretiminde yenilikçi yaklaşımlar kullanarak değişimi hızlandırmaktadırlar. Dolayısıyla girişimcilik, ekonomide yenilik ve bilgi teknolojilerini rekabet edebilmek için kullanarak piyasa sürecine katkıda bulunan ve piyasayı aktif, canlı, geçişken yapan ve sürekli dengeye doğru yönelterek istikrarı tahsis eden bir özelliğe kavuşmaktadır. Keşif, belirsizlik ve risk gibi içerikleri üzerinde toplayarak ekonomik koordinasyonu sağlar ve piyasa dinamizminin temelini oluşturur. Bu dinamizm çerçevesinde bölgesel, ulusal ve uluslararası gelişime ön ayak olur 21. yy'de yani günümüz girişimciliğinde değişen ve gelişen teknoloji, üretime olan talebin artması, hızlı değişen yaşam koşulları ve bunun sonucu olarak ihtiyaçlara hızlı cevap verebilecek girişimcilere ihtiyaç hem bireysel hem de toplumsal bazda artmıştır (Önce vd., 2014:2; Güreşçi, 2014:25). Girişimci niteliklere sahip insanların dümenin başına geçmesi gün geçtikçe daha önemli hale gelmektedir. Ekonomik değerlerin yaratılmasında en büyük paya sahip olan girişimcilik cazip hale getirilmelidir (Gemlik ve Kırac, 2013:163).

Bir bireyin potansiyel girişimcilik algısını etkileyen birçok faktör vardır. Daha önce gerçekleşen girişimcilik deneyimleri, yeni girişimci eylemlere olan arzuyu doğrudan tetiklemektedir. Ayrıca aşırı güven, kontrol odağı gibi kişilik özelliklerinde doğrudan girişimciliği etkilediğini bilinmektedir. Risk algılamaları, bireysellik, düşük belirsizlikten kaçınma ve bazı kültürel değerlerin potansiyel girişimcilik fırsatlarının

artırabileceğini öne sürmüştür. Girişimci kişilik özellikleri ile girişimci fırsat algısı arasındaki ilişkiyi araştırmaya başlanmıştır. Örneğin, kişinin belirli bir görevi yerine getirme becerilerine inanması olarak tanımlanan öz-yeterliliğin bireyin yeni girişim yaratma algısını olumlu yönde etkileyebilmektedir (Jun, 2010:21).

Bu makale akademisyenlerin girişimci kişilik ve özellikleri hakkındaki görüşleri üzerine nitel tipte bir çalışma olup akademisyenlerin girişimciliğini etkileyen girişimci kişilik özelliklerine bakışlarını ortaya kaymak amacı ile yapılmıştır.

1. Girişimcilik Kavramı

Girişimcilik, ekonomi, psikoloji, sosyoloji ve stratejik yönetim alanlarını kapsayan çok boyutlu bir disiplindir. Girişimci motivasyon, bireyin sosyal etkileşiminin, teknik yeterliliğinin ve duygusal gayretinin harmanlanmasını temsil eder. Genel olarak, gelişen girişimcilik tanımı, sınırlı kaynaklar karşısında yenilikçi süreçler kullanarak fırsatlar ve / veya çevresel tetikleyiciler üzerinde hareket etmeye yönelen bireyleri içerir. Girişimciliğe ilişkin geçmiş araştırmalar fonksiyonel, kişilik ve davranışsal yaklaşımlar olmak üzere üç ana tür olarak sınıflandırılabilir. İşlevsel yaklaşım, iktisat teorisi içindeki rasyonel sonuçlarla bağlantılıdır. Kişilik yaklaşımı, girişimci tanımlayan bireysel psikolojik özellikleri ile ilgilidir. Son olarak, davranışçı yaklaşım, sunulan girişimcileri algılayan ve bunlara göre hareket eden stratejik yönetimden kaynaklanmaktadır (Nga vd., 2010:260).

Fransızcadan tercüme edilen girişimci, kelimenin tam anlamıyla “üstlenen” anlamına gelir. “Girişimcilik” ve “girişimci” olgularının işlendiği çalışmalardan hareketle girişimci; gelecek fırsatları görebilen, hedefleri belirleyerek ve riskleri üstlenerek bu fırsatları yaratıcı ve inovatif fikirlere dönüştürebilen, bu fikirleri gerçekleştirebilmek için

gerekli tüm kaynakları bir araya getiren ve bilgi kaynaklarını sürekli değerlendirerek sürekli gelişimi ilke edinen kişiler olarak tanımlanmaktadır (Akmermer ve Çolak, 2016:374).

2. Girişimci Kişilik Kavram ve Özellikleri

Kişilik, bir bireyin davranış, tutum, ilgi ve becerilerini, giyim ve fiziksel görünümünü, konuşma tarzını, iletişim yeteneklerini, alışkanlıklarını ve diğer bireylerle olan etkileşimini kapsayan ve böylelikle bireyin tüm özelliklerini açıklayan bir kavramdır (Bozkurt ve Erdurur, 2013:59).

Kişilik özellikleri, benzer durumlarda bireysel eylemlerin farklılıklarını açıklamaya yardımcı olan bireysel davranışların öngörülebilir özellikleridir. Girişimcilerin bireysel kişiliğinin; tutkularını, yenilikçiliğini ve sosyal etkileşimlerini yönlendiren yüksek iradeye ivme kazandırdığı görüşünü benimsenmiştir (Grimaldi vd., 2011:1046).

Kişilik özellikleri, benzer durumlarda bireysel eylemlerdeki farklılıkları açıklayan bireysel davranışların kalıcı ve öngörülebilir özellikleridir.

Kişilik özellikleri, kolayca kopyalanamayan bireyin eşsiz, zımni, öznel kişisel bilgisi, değerleri / inançları, algısı ve deneyimleriyle etkilenebilir. Bireyin kişilik özellikleri, karar verme sürecinde girişimcilerin risk algısını etkileyen bir katalizör görevi görebilir. Proaktif kişilik, özellikle girişimci başlangıç niyetlerinin önemli bir yardımcısı olarak bulunmuştur, ancak girişim olgunlaştıkça zaman azalır. Girişimcilerin, iş başarısını açıklamada girişimci olmayanlara kıyasla belirsizlik, iç kontrol odağı, proaktif kişilik, öz-yeterlik ve başarı ihtiyacı için daha yüksek tolerans puanlarına sahip oldukları bulunmuştur (Nga vd., 2010:261).

Girişimcilerin kişilik özellikleri üzerine yapılan araştırmalar, 20. yüzyılın ortalarında ekonomi, psikoloji, sosyoloji ve işletme yönetiminden gelen soruları cevaplamak için yaklaşımları birleştirerek ele alınmıştır. Girişimci kimdir? Onları harekete geçiren nedir? Onları hangi özellikler

tanımlar? Gibi sorulara cevap ararken ilk birkaç on yıl araştırmacılar sağlam bir teorik çerçeve ve uygun ölçüm araçları geliştirmek için birçok kavramsal zorlukla karşı karşıya kalmışlardır (Kerr vd., 2018:8).

Bununla birlikte, 21. yüzyılın başlangıcından bu yana ve başlangıç kültürü ile kamusal ve entelektüel çekiciliğin dikkate değer bir şekilde artmasıyla, girişimcilik kişilik literatürü, inovasyon politikası ve iş dünyasına anlamlı anlayışlar içeren, giderek daha tutarlı bir dizi teorik çerçeveye yeniden diriliş ve yakınsama yaşandı. Son dönemlerdeki çalışmaların büyük kısmı iki ana soruyu cevaplamayı amaçlamaktadır: Bazı özellikler bireyin girişimci olma olasılığını etkiler mi? ve Bazı özellikler bir girişimcinin “başarılı” sonuçlar elde etme olasılığını etkiler mi? Bu sorular, girişimcilerin kişilik özelliklerinin diğer popülasyonlara göre prevalansını araştırarak ve bu özelliklerin ticari hayatta kalma ve büyüme gibi girişimci performans faktörleri ile korelasyonunu analiz ederek cevaplanmaya çalışılmıştır (Kerr vd., 2018:9).

Pek çok çalışmada girişimcinin özelliklerinden bahsedilmesine rağmen, literatürde genel kabul gören bir özellikler listesi görmek ve oluşturmak oldukça zordur. Değişik araştırmacılar tarafından girişimcilerin (Bozkurt ve Alpaslan, 2013:10);

- Yenilikçi
- Risk alan
- Değişim odaklı
- Fırsatlara odaklanmış
- Yaratıcı
- Gelişmiş iletişim becerisi
- Proaktiflik
- Yüksek başarı güdüsü
- Duygusal zekâ ve

- Kararlarında ısrarcı olma özelliklerinin oldukları belirtilmiştir.

Ayrıca girişimci özelliklerinin belirlenmesinde bireyin demografik özellikleri de önemlidir. Demografik özellikler yaş, cinsiyet, aile geliri, ailede girişimci olması, eğitim durumu, medeni durum gibi unsurlardan oluşmaktadır (Cavuş vd., 2013:130).

Girişimci kişiliği oluşturan özellikleri kısaca başarı motivasyonu, kontrol odağı, öz-yeterlilik, yenilikçilik ve risk ve belirsizlik toleransı başlıkları altında irdelenebilir.

2.1. Başarı Motivasyonu

David McClelland'ın etkili The Achieving Society'ye göre, başarı motivasyonu ekonomik kalkınma ve ilerleme için kritik öneme sahiptir. Başarı motivasyonu, girişimciliğin en yaygın belirleyicisi olarak seçilmiştir. Bazı çalışmalar başarı motivasyonu ile girişimci davranış arasında pozitif bir ilişki bulmuştur (Pillis ve Rearden, 2007:384). Yüksek başarıya ihtiyacı bireyleri bir girişimsel faaliyette bulunmasına neden olmakta ve bu faaliyetin sonucunun başarılı bir şekilde son bulması için uğraş verdirtmektedir (Solmaz vd., 2014:43). Diğer taraftan, yüksek seviyede başarıya güdüsüne sahip bireyler bazı mükemmelliklere ulaşmak için yarışmayı sever ve kendi işlerinden kişisel olarak sorumlu olmayı tercih ederler (Bozkurt, 2006:100). Ayrıca, ekonomik kalkınma, ekonomik ilerleme ve işletmelerin büyümesi için kritik öneme sahip olan başarı güdüsü, girişimciliğin en yaygın belirleyicilerinden birisidir (Bozkurt ve Erduru, 2013:60)

Ampirik kanıtlar, girişimcilerin yöneticilere ve genel nüfusa göre daha fazla başarıya yönelik olduğunu göstermektedir McClelland'ın çalışmaları sadece literatüre önemli bir katkı sağlamakla kalmadı, aynı zamanda girişimcilerin ya da başarılı girişimcilerin belirli bir psikolojik kümeye sahip olup olmadıklarını belirleme açısından da önemliydi.

McClelland'un Araştırması, "başarı ihtiyacı" kavramına dayanıyordu, yüksek başarı güdüsü olan bireyleri, problemleri çözmek, hedefler belirlemek ve bu hedeflere kendi çabalarıyla ulaşmayı tercih eden kişiler olarak nitelendirdi. Ayrıca girişimci bir şekilde davranma olasılıkları daha yüksek ve fırsatları görme ve bunlara göre hareket etme eğilimi olduğunu ortaya koydu (Jun, 2010:3).

2.2. Kontrol Odağı

Girişimcilik literatüründe önemli diğer bir özellik kontrol odağıdır. İç kontrole sahip bir kişi, kendi kararlarının hayatlarını kontrol ettiğini kavramsallaştırırken, dış kontrole sahip olanlar, gerçek kontrol faktörlerinin, etkileyemedikleri şans, kader veya çevresel özellikler olduğuna inanırlar. Rotter'in sosyal öğrenme teorisi ilk olarak 1954 yılında kontrol odağı kavramını ortaya attı. İçsel kontrol odağı olan kişiler, sonuçları, bu sonuçları kontrol eden dış güçlerden ziyade, kendi yetenekleri, çabaları veya becerileri yoluyla etkileyebileceklerine inanırlar (Kerr vd., 2018:16).

İç kontrole sahip kişilerin, iş yaratma ve nihai iş başarısı ile önemli bir korelasyona sahip olduğunu bulunmuştur (Kerr vd., 2018:16). Kontrol Odağı yeni bir işe başlatmak ve sürdürmek, işlerin sizin istediğiniz şekilde gitmesini sağlayabileceğinizi düşünmeyi gerektirir (Solmaz vd., 2014:43). Kontrolodağı aynı zamanda bir bireyin, yaşamında ödül ve cezalar hakkındaki algılamalarını, yaşamındaki olayları kontrol edip edemeyeceğine olan inancını yansıtır. Dış kontrol odağına sahip kişiler, kontrol edemeyeceklerine inandıkları için çevrelerini tehditkâr olarak algırlar buna bağlı olarak da kızgınlık ve düşmanlık içeren tepkiler verirler. İç kontrol odağına sahip kişiler ise; stresli durumlara daha yapıcı ve sorun çözücü tepkiler gösterirler. Dolayısıyla, yeni fırsatlar arayan ve yenilikçi tutumlar sergileyen girişimcilerin kendi yaşamlarındaki olayları

kontrol etme kabiliyetine sahip olması gerekmektedir (Bozkurt, 2006:100).

2.3. Öz-yeterlilik ve Yenilikçilik

Kendine güveni yüksek olan girişimciler, sınırlı kaynaklarla, sınırlı bir sermayeyle ve kısıtlı bir zamanla yeni girişimler üstlenerek, zorlu işlerin üstesinden başarılı bir şekilde gelebilirler (Borkurt ve Erdurur, 2013:61). Aynı zamanda girişimcilerin gelecekte çıkabilecek karmaşık ve tahmin edilemeyen problemlerin üstesinden gelebilmeleri için yüksel bir güven duygusuna ihtiyaç vardır (Solmaz vd., 2014:43)

Girişimci yenilik yoluyla değişimleri ortaya çıkarır, farkındalık yaratır ve bunun sonucunda da başarıya ulaşır (Solmaz vd., 2017:43). Yenilikçiliği ve inisiyatifi başarı yönelimi araçları olarak inceleyen çalışmalarda öz-yeterlilik, daha üst düzey ihtiyaç gücü, ihtiyaç başarısı ve iç kontrol odağının bileşik bir ölçüsüdür. Aynı şekilde, yenilikçilik öz-yeterlilik, yüksek düzey ihtiyaç gücü kişilik özellikleri ile olumlu ve anlamlı bir şekilde ilişkilidir (Kerr vd., 2018:17).

2.4. Risk Alma ve Belirsizlik Toleransı

Risk, kontrol edilemeyen faktörlerin olumsuz sonuçlar doğurması olasılığıdır. Bu nedenle girişimcinin faaliyet gösterdiği alanda karşılaşabileceği bazı riskleri göz önünde bulundurması ve bu risklere katlanması gerekmektedir. Girişimci, karlı gördüğü bir iş için sermayesini ve emeğini riske ederek pazara girme cesaretini gösteren kişidir. Risk alma eğilimi yüksek bireylerin belirli bir ücret karşılığı çalışmaktansa girişimcilik yaparak daha başarılı olacakları kabul edilmektedir (Türkoğlu vd., 2017:3). Yapılan birçok araştırmaya göre girişimci olma ile risk alma arasında pozitif bir korelasyon bulunmaktadır (Solmaz vd., 2014:43).

Belirsizliğe karşı tolerans: Belirsizlik, “belirli bir hareketin birden fazla sonucunun bulunması, bu farklı sonuçların ortaya çıkma olasılıklarının belli olmaması durumudur”. Belirsizliğe tolerans, toplumun risk ve belirsizlikten kaçınma konusundaki tolerans düzeyini ifade etmektedir. Bireylerin belirsizlikten kaçınma derecesi de iş yapma eğilimlerini etkilemektedir. Belirsizlikten kaçınma düzeyinin düşük olduğu bireylerde büyük belirsizlikleri tolere etme derecesi yüksek olmaktadır. Belirsizlikten kaçınma derecesi yüksek olan bireyler ise kurallar ve prosedürleri tercih etmektedir (Türkoğlu vd., 2017:3).

3. Akademik Girişimcilik

Günümüzün küreselleşmiş pazarlarında, ekonomiler gittikçe daha fazla yeni bilgi ve yeniliğe ihtiyaç duymakta ve bu bağlamda akademi rekabet avantajını kolaylaştıran yeni fikirlerin temeli olarak görülmektedir. Akademik araştırmalar çok sayıda yeni ürün ve sürecin geliştirilmesi ve biyoteknoloji gibi tamamen yeni endüstrilerin ortaya çıkması için çok önemli bir bileşen olmuştur (Goethner vd., 2012:629). Akademik girişimcilik, üniversitelerin 1980'lerde ve 1990'larda teknoloji transfer ofisleri (TTO) kurulması ile gelişmeye başlamış ve o zamanlarda üniversite de teknoloji transferinin iki önemli ayağı patentleme ve lisanslama üzerine daha ağırlık verilmekteydi (Siegel ve Wright, 2015:3). Üniversite kampüslerinde yapılan araştırmalardan çıkan yenilikler ve fikirler büyüyen teknoloji için önemli bir kaynaktır. Bu durum, üniversitelerin ve endüstri şirketlerinin fakülte araştırmalarının sonuçlarını ticarileştirme umuduyla üstlendiği çaba akademik girişimcilik teriminin gelişmesine yol açmıştır. Üniversite araştırma programları aracılığıyla ortaya çıkan bilginin ticari uygulamalar ve gelir elde etmek için kullanılabileceği fikri, üniversitelerin modern ekonomik kalkınma faaliyetlerinde oynadığı rolü açıklayan Etzkowitz'i girişimci üniversite

terimine yönlendirmiştir. Zamanla, girişimci üniversiteler fikri 'akademik girişimcilik' olarak adlandırılan daha odaklanmış bir kavramda somutlaşmıştır. Akademik girişimcilik, üniversitelerin ve endüstri şirketlerinin fakülte çıktılarını ticarileştirme umuduyla gösterdikleri çaba ve faaliyetleri ifade eden bir şemsiye terimdir. Akademik girişimciliğin temel dayanağı, üniversitelerde çok çeşitli bilimsel araştırmaların yapılması ve araştırma sonuçlarının bazılarının, bu üniversiteler için gelir getirebilecek uygulamalara dönüştürülebilmesidir (Wood, 2011:155). Buradan yola çıkarak bilim insanlarının ve üniversitelerin kendilerine özkaynak yaratmak amacı ile yeni firmaların kurmasına akademik girişimcilik denir (Wright vd., 2009:563). Benzer şekilde, potansiyel ticari faydaları olan her türlü teknoloji transferinin akademik girişimcilik olarak tanımlanabileceğini öne sürülebilir (Abreu ve Grinevich, 2013:405).

Ekonomik ve sosyal gelişme için üniversitelerin misyonunun, eğitimin ve araştırmanın ötesinde genişletilmesine ilişkin süre gelen tartışma, üniversite ortamında kurumsal girişimcilik görüşüne duyulan ihtiyacı daha da ortaya çıkarmıştır. Girişim sistemlerinin bir parçası olarak üniversiteler, girişimci üniversite ve firma benzeri araştırma grupları türünden fikirlerdeki belirgin evrimin farkına varılmasıyla akademik girişimciliğe olan inanç günümüzde daha da güçlenmiştir (Demirtaş,2014:193). Tüm bunların yanında akademik girişimciler ticari ve öz-kaynak yaratma kaygısı için de toplumun güvenini sarsmadan ve Akademik girişimleri için kamuoyu desteğini önemsemeleri ve böylece karşılaşabilecek olumsuzlukları aşabilecekleri önerilmektedir (Wright vd., 2009:564; Miller vd., 2015:2359).

3.1. Akademik Girişimcilik Faaliyetleri

Üniversitelerin 1980'lerde ve 1990'larda teknoloji transfer ofisleri (TTO) kurulması ile başlayan akademik girişimcilik zamanla, iş ve sanayi ile iş birliğini giderek; sözleşme araştırması, ortak Ar-Ge, danışmanlık ve danışma kurullarında yer almak dahil çok çeşitli bilgi aktarım mekanizmalarını yönelmiştir. Günümüzde akademik girişimcilik ; dışarıdan finanse edilen araştırmalara katılım, yeni firma oluşumuna, bir işletmeye danışmanlık rolü üstlenmesi, patentleme ve lisanslama , spin-outlar fitmları, ortak araştırma ve eğitim Uygulamalı Araştırma Merkezleri, Spin-in Firmaları, Teknoloji Parkları, Dış Ortak Teşebbüsleri, İnternet Öğretimi, Tasarım Hakları, Telif Hakkı, Endüstri Bağlantı Ofisleri, Danışmanlık, Öğretmen Topluluğu Tasarıları, Bilgi Aktarımı Tasarıları, Teknoloji Aktarımı, Araştırma Grupları gibi bir çok alanda faaliyet göstermektedir (Demirteş, 2014:94; Abreu ve Grinevich, 2013:406).

Akademik girişimciliğin uygulamada nasıl görüldüğünü daha iyi anlamak için Oklahoma Üniversitesi profesörü Patrick McCann tarafından 1997 yılında kurulan Ekips Technologies Şirketi örnek olarak gösterilebilir. Profesör McCann şirketi, üniversitede araştırma yaparken geliştirdiği lazer teknolojileri üzerine başlattı ve şirket şimdi bu lazer teknolojilerini astım gibi sağlık sorunlarını teşhis etmeye yardımcı olan araçlar geliştirmek için kullanıyor. Ekips Technologies şirketi sağlık endüstrisi için dünyanın önde gelen lazer ekipman üreticilerinden biri haline gelmiştir. Ekips Technologies, akademik girişimcilik modelinin neler başarabileceğinin bir göstergesidir (Wood, 2011:158).

4. Gereç ve Yöntem

4.1.Araştırmanın Türü ve Amacı

Bu makale akademisyenlerin girişimci kişilik ve özellikleri hakkındaki görüşleri üzerine nitel tipte bir çalışma olup akademisyenlerin girişimciliğini etkileyen girişimci kişilik özelliklerine bakışlarını ortaya kaymak amacı ile yapılmıştır.

4.2.Araştırma Evreni, Örneklemi ve Kısıtları

Açıklayıcı türde yapılan araştırmanın çalışma evrenini İstanbul ilinde yer alan vakıf ve kamu üniversiteleri oluşturmuştur. Bu üniversitelerde bulunan sağlık bilimleri ve sağlık yönetimi bölümünde öğretim üyesi olan kişiler arasında kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiş ve derinlemesine görüşme yapılmıştır.

Araştırmanın kısıtları:

- İstanbul il sınırları içerisinde bir üniversitede öğretim üyesi olanlar
- Sağlık bilimleri ve sağlık yönetimi bölümünde öğretim üyesi olanlar
- En az 5 yıldır aktif olarak öğretim üyeliği yapanlar
- Araştırmaya katılmaya gönüllü olanlar

Araştırmaya dahil edilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri

	Unvan	Cinsiyet	Üniversite
1. kişi	Profesör Dr.	Kadın	Marmara Ün.
2. kişi	Doçent Dr.	Erkek	Marmara Ün.
3. kişi	Dr. Öğretim Üyesi	Erkek	Okan Ün.
4. kişi	Dr. Öğretim Üyesi	Kadın	Üsküdar Ün.
5.kişi	Dr. Öğretim Üyesi	Kadın	Işık Ün.
6.kişi	Dr. Öğretim Üyesi	Kadın	İstinye Ün.

Araştırmaya katılanların demografik özellikleri bakıldığında 6 öğretim üyesinin 1'i Profesör Dr., 1'i Doçent Dr. ve 4 tanesi de Dr. Öğretim

Üyesi, 2 kişi erkek 4 kişi kadın ve 2 kişi kamu üniversitesi, 4 kişi de vakıf üniversitesinden olduğu saptanmıştır.

4.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada gönüllülük esastır. Görüşme sırasında araştırmacı ve araştırma hakkında bilgiler verilmiştir. Veri kayıplarını önlemek amacıyla hastalardan izin alınarak ses kayıtları alınmıştır. Araştırma da covid-19 salgını nedeniyle yüz yüze görüşme tekniği uygulanamamış onun yerine telefon ve online görüntülü görüşme yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiş.

Araştırmaya katılan akademisyenlere sorular literatürde yer alan akademik girişimci kişilik özellikleri dikkate alınarak ve uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Demografik özellik olarak;

- Unvan
- Cinsiyet
- Üniversite

Bilgileri istenmiştir.

Akademisyenlerin girişimci kişilik ve özellikleri hakkındaki görüşleri irdelemek amacı ile 7 açık uçlu soru uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Bu sorular;

- Akademisyenlerin girişimciliği hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Sizce akademik girişimcilik faaliyetleri neler olmalıdır?
- Sizce akademisyenlerin girişimcilik faaliyetlerine etkileri hangi alanlarda daha etkilidir?
- Sizce girişimci kişide bulunması gereken özellikler nelerdir?
- Akademisyenlerin bilimsel faaliyetleri ve çalışma biçimleri düşünüldüğünde girişimci kişiliğe sizce hangi yönde etkiler?

- Girişimci kişilik açısından bakıldığında kendinizi nasıl tanımlarsınız?
- Sizi etkileyen girişimciler var mıdır ve sizi hangi yönleri ile etkilemişlerdir?

4.4. Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Öncelikli olarak ses kayıtları ve yazılı notlar çözümlenmiş ve okunmuştur. Elde edilen cevapların benzerliğine göre gruplandırmalar yapılmış sonrasında gizlilik esasına dayanılarak, isimleri belirtilmeden her akademisyene kod verilmiş ve bu kodlarla sınıflandırılarak adlandırılmıştır ve her soruya verilen cevaplar tablo haline getirmiştir.

4.5. Araştırmanın Geçerlilik ve Sınırlılıkları

Akademisyenlerin girişimci kişilik ve özellikleri hakkındaki görüşleri irdelemek amacı ile 7 açık uçlu soru yapı geçerliği açısından 4 akademisyenin uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Araştırma da covid-19 salgını nedeniyle yüz yüze görüşme tekniği uygulanamamış onun yerine telefon ve online görüntülü görüşme yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiş ve katılımcıların izinleri alınarak kayıt altına alınmıştır.

4.6. Bulgular

Katılımcıların Akademisyenlerin sorulara verdikleri cevaplar gruplandırılmış ve tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Katılımcıların Akademisyenlerin Girişimciliği Hakkında Ne Düşündükleri

Akademisyenlerin girişimciliği hakkında ne düşünüyorsunuz?	Söylem sayısı
<ul style="list-style-type: none">• Akademisyenler özel sektörle iş birliği içinde girişimci faaliyetler gerçekleştirebilirler	5
<ul style="list-style-type: none">• Akademisyenler ancak multidisipliner bir yaklaşımla	3

başarılı bir girişimci olabilirler	
• Girişimci olamayanlar akademisyen oluyor çünkü özel sektörde yapamayız girişimciliğe uygun değiliz fikri hâkim	3
• Akademisyenlerin de girişimcilik hayatına girip özellikle teknoloji alanında faaliyet göstermeleri gerektiğine inanıyorum	1
• Akademisyenlerin teknoloji transfer ofisleri, teknoparklar, yatırımcılar, ARGE merkezleri, sivil toplum kuruluşları, kamu ve özel sektör iş birlikleriyle ortak çalışmalar geliştirmeleri gerekiyor.	1
• Akademisyenler ağırlıklı olarak kariyer basamaklarını tırmanmak için çaba gösterip, ilgili uzmanlık alanına göre gerçek anlamda alandan/sahadan uzaklaşabilmektedirler.	1
• Akademisyenlerin ilk misyon olarak girişimciliğe odaklanması gerektiğini düşünmüyorum	1
• Akademisyenler girişimci olmaları da topluma artı bir değer yaratabilir diye düşünüyorum.	1
• Akademisyenlerin %15-20'sini istisnai tutarsak büyük bir çoğunluğunun girişini özelliği olmadığını düşünüyorum.	1
• Akademisyenler ahlaki değeri yüksek kişiler dolayısı ile piyasa koşullarına uygun olmayan insanlar	1

Katılımcıların Akademisyenlerin girişimciliği hakkında ne düşüncelerin bakıldığında en fazla cevabın Akademisyenler özel sektörle işbirliği içinde girişimci faaliyetler gerçekleştirebilirler bunu Akademisyenler

ancak multidisipliner bir yaklaşımla başarılı bir girişimci olabilirler takip etmiş fakat diğer cevaplarda genel olarak akademisyenleri girişimciliğe uzak olduğu yatkın olmadıkları görüşü hakim olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların Akademik Girişimcilik Faaliyetlerin Neler Alabileceği Hakkındaki Görüşleri

Sizce akademik girişimcilik faaliyetleri neler olmalıdır?	Söylem sayısı
• Danışmanlık hizmetlerinin	6
• Ulusal ve uluslararası projeler	3
• Üretim tesislerinin kurulum aşamaları, modelleme yapılması ya da arge odaklı çalışmalar	2
• Teknoparklar aracılığı ile teknoloji alan da girişimcilik	2
• Patentler	2
• Akademisyenlerin uzmanlık alanlarında yaptıkları tüm faaliyetler	1
• Covid 19 süreciyle birlikte biyogirişimcilik, biyoekonomi, biyoteknoloji, yazılım dünyası, biyotarım	1
• Alanda yazılan kitap ve makaleler	1

Katılımcıların akademik girişimcilik faaliyetlerin neler alabileceği hakkındaki görüşlerine bakıldığında ilk sırada danışmanlık hizmetleri (6) daha sonra sırası ile Ulusal ve uluslararası projeler (3), Üretim tesislerinin kurulum aşamaları, modelleme yapılması ya da Ar-Ge odaklı çalışmalar (2) Teknoparklar aracılığı ile teknoloji alan da girişimcilik (2) ve Patentler (2) şeklinde devam edildiği görülmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların Akademisyenlerin Girişimcilik Faaliyetleri Hangi Alanlarda Daha Etkilidir Sorusuna Cevaplarının Dağılımı

Sizce akademisyenlerin girişimcilik faaliyetleri hangi alanlarda daha etkilidir	Söylem sayısı
• Teknoloji	4
• Sağlık	2
• Mühendislik	2
• Ekonomi	1
• Tarım	1
• İklim	1
• Patent alınabilen her alan	1
• Akademisyenlerin faaliyetlerinin etkileri her alanda görülebilir	1

Katılımcıların akademisyenlerin girişimcilik faaliyetleri hangi alanlarda daha etkilidir sorusuna cevapların dağılımına bakıldığında en fazla teknoloji (4) alanında olduğu belirtilmiştir. Daha sonra sağlık (2) ve mühendislik (2) ve daha sonrasında diğer disiplinler gelmektedir.

Tablo 5. Katılımcıların Girişimci Kişide Bulunması Gereken Özellikler Hakkındaki Görüşleri

Sizce girişimci kişide bulunması gereken özellikler nelerdir?	Söylem sayısı
• Risk alabilen	3
• Piyasayı iyi bilen	3
• Araştırmacı bir kimliğe sahip olmalı,	2
• İleri görüşlü,	2
• İngilizceyi çok iyi bilmesi gerekir	2
• İletişim Becerisi yüksek	2
• Hayal gücünün yüksek olması,	1
• Ekip çalışmasına yatkın,	1
• İşbirliğine uyumlu,	1
• Çalışkan,	1
• İstikrarlı,	1
• İçinde bulunduğu toplumun ihtiyaç analizini doğru yapıp değer yaratacak ürünler geliştirmeye hevesli olan,	1
• Merak duygusu yüksek	1
• Özgüvenli	1

• Geleceğe odaklı stratejik bir düşünce yapısında olmalı	1
• Liderlik özellikleri olmalı	1

Katılımcıların girişimci kişide bulunması gereken özellikler hakkındaki görüşlerine bakıldığında sırası ile Risk alabilen Piyasayı iyi bilen Araştırmacı bir kimliğe sahip olması, Araştırmacı bir kimliğe sahip olması, İleri görüşlü, İngilizceyi çok iyi bilmesi gerekir İletişim Becerisi yüksek en fazla verilen cevaplar olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Akademisyenlerin Bilimsel Faaliyetleri ve Çalışma Biçimleri Düşünüldüğünde Girişimci Kişiliğe Hangi Yönde Etkilediği Görüşleri

Akademisyenlerin bilimsel faaliyetleri ve çalışma biçimleri düşünüldüğünde girişimci kişiliğe sizce hangi yönde etkiler?	Söylem sayısı
• Akademisyenlerin bilimsel faaliyet, çalışma biçimleri ve yaşam şekillerinin girişimci kişiliğe bir etkisi olduğunu düşünmüyorum	2
• Akademisyenin girişimcilik yönünün kuvvetli olması üretmesi açısından destekleyici olabilir	1
• Günümüzde akademisyenlerin mevzuat gereği büyük bir kısmı hızlı bir şekilde kariyer yapma hedefinde oldukları için girişimcilik özellikleri yüksek olanların sayılarının az olduğunu söyleyebiliriz.	1
• Akademisyenlerin akademik çalışmaların yeterli olmadığını düşünüyorum zaten akademik teşvik kriterleri içerisinde da girişimi teşvik edecek unsurların olmadığı, az olduğunu ya da formalite icabı birkaç maddenin konulduğunu	1

düşünüyorum.	
• İkisinin birlikte bir arada yürütülmesi gerekir biz bilimselliğe fazla takılıp teorik dünya ile iletişim kuruyoruz	1
• Aslında girişimci kişiliği olmayanlar akademik girişimcide olamıyorlar	1

Katılımcıların Akademisyenlerin bilimsel faaliyetleri ve çalışma biçimleri düşünüldüğünde girişimci kişiliğe hangi yönde etkilediği görüşlerine bakıldığında Akademisyenlerin bilimsel faaliyet, çalışma biçimleri ve yaşam şekillerinin girişimci kişiliğe bir etkisi olduğunu düşünmediğini söyleyen 2 kişi var iken genel kanı akademisyenlerin teorik bilgiye fazla gömülmesi akademik teşviklerde girişimciliğin yeteri kadar teşvik edecek unsurlara yer verilmemesi ve hem akademisyenliğin hem de girişimciliğin birlikte zor olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 7. Katılımcıların Girişimci Kişilik Açısından Kendilerini Tanımlama Durumu

Girişimci kişilik açısından bakıldığında kendinizi nasıl tanımlarsınız?	Söylem sayısı
• Akademik yetkinliğimi girişimcilerin faydasını sunabilirim iş birliği de yaparım ama kendimi tam bir girişimci olarak görmüyorum	3
• Ben hala kendimi düşününce biri olarak görmüyorum çünkü ben bir konuda ısrarcı olamıyorum, pazarlama yapamıyorum, en güvendiğin bir ürüne bile git bunu al diyemiyorum, kar odaklı düşünemiyorum	1
• Standart bir düzeyde olduğunu düşünürüm hastanelere danışmanlık yaptım (Memorial Hastanesi'nin kurucu danışmanı oldum) sonra bilişim sektörüne geçtin ve	1

bilişim sektöründe müdür yardımcısı oldum, kendi şirketimi kurdum, bazı şeyleri Türkiye için erken yaptığımı düşünüyorum	
• Inovatif kabiliyetim yüksek olmasına rağmen girişimci bir kişi açısından kendimi zayıf biri olarak görüyorum	1
• Başarılı bir girişimci olmadığımı söyleyebilirim. Genellikle başarılı girişimcileri uzaktan takip edip, süreçleri izlemeye gayret gösteriyorum. Girişimcilik ayrı bir ruh ve heyecan, bir tutku. Maalesef o tutku bende yok.	1
• Ben kendimi girişimci olarak tanımlayamam, daha çok araştırmacı olarak nitelendirilebilirim	1

Katılımcıların Girişimci kişilik açısından kendilerini tanımlama durumu bakıldığında Akademik yetkinliğimi girişimcilerin faydasını sunabilirim iş birliği de yaparım ama kendimi tam bir girişimci olarak görmüyorum diyen 3 kişi, 1 kişi kendisini standart düzeyde girişimci olduğunu belirtmiş fakat katılımcıların çoğu kendini girişimci bir kişilik olarak tanımlamamışlardır.

Tablo 8. Katılımcıları Etkileyen Girişimciler ve Özellikleri

Sizi etkileyen girişimciler var mıdır ve sizi hangi yönleri ile etkilemişlerdir?	Söylem sayısı
<ul style="list-style-type: none">• Beni girişimci bir kişi olarak babam etkilemiştir. Onun başarısı kararlılığı akademik hayatım boyunca bana örnek oluşturmuştur	2
<ul style="list-style-type: none">• Akademisyen girişimci olarak okulumuzda yarı zamanlı hocalarımızdan birini örnek verebilirim. Mevcut güncel konuları, pandemi, İsg vb konuları yapay zekâ ile entegre edip bu konuda danışmanlık yapan ve aynı zamanda ipod yayınları yapan bir hocamızdır.	1
<ul style="list-style-type: none">• Evet, beni etkileyen çok fazla sayıda girişimci olduğunu söyleyebilirim. Elon Musk, Jack Ma, Steve Jobs, Mark Zuckerberg, Bill Gates. Bunların ortak özellikleri inandıkları ve hayal ettikleri ideolojilerden asla vazgeçmeden, başarısız dahi olsalar sürekli denemeye devam etmeleri ve tabi ki çağın gereksinimlerine göre talep edicilerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde gelişmeye devam etmeleridir. İnaçla, sabırla, vazgeçmeden çok çalışmaya devam etmeleridir.	1
<ul style="list-style-type: none">• Şöyle söyleyeyim yurtdışında akademisyenler ilaç üretip patentini alıyor laboratuvarlarında bir şeyler üretip kod geliştiriyor bu tür kişiler var onlar alanda beni etkilemiştir	1
<ul style="list-style-type: none">• Dikran Masis'i örnek almışımıdır 80'lerden itibaren Türkiye'de atif çalışmalar yapmıştır piyasa koşulları çok iyi bilir benim çok etkilemiştir. Sanayisindeki inovasyon konusundaki en önemli isimlerden biridir. Koç'lardır ve onların hayatı. İlber ortaylı akademik acıdan bir girişimci. Zeki Başeskioğlu o da gene sıfırdan gelip başarılı olmuş iş adamlardan bir tanesidir.	1
<ul style="list-style-type: none">• Ailemle hiç girişimci olmadı memurlardı. Saygın iş adamlarından Koç ailesi var ve bilgiye ve görgüye dayalı bir girişimcilik var onlarda. Elin Max ve Apple'ın kurucusu Steve Jobs hikayesi inanılmaz girişimcilik açısından inanılmaz buluyorum. Nevzat Tarhan var bizim rektörümüz üniversitesi ve hastanesi var yine o da başarılı bir girişimcidir.	1

Katılımcıları etkileyen girişimciler ve özelliklerine verdikleri cevaplara bakıldığında yakın çevresinde kendilerini girişimci olarak etkilediğini belirten 4 kişi görüş bildirmiş bunlardan 2 kişi aile bireyi ,2 kişi işe iş arkadaşı olduğunu eklemiştir. Fakat genel olarak basında bilinen ve yer alan girişimci iş adamları ve akademisyenler örnek olarak gösterilmiştir. Katılımcıların genel kanı olarak başarılı girişimcilerin hayat hikayelerinden öykündüğü ve kişiliklerinin onları etkilediğini belirtmişlerdir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Akademisyenler girişimciliğin özel sektörle iş birliği içinde ve multidisipliner bir yaklaşımla başarılı olabileceğini belirtse de genel olarak akademisyenleri girişimcilğe uzak olduğu ve yatkın olmadıkları görüşü hâkim görülmektedir. Katılımcıların akademik girişimcilik faaliyetlerin neler alabileceği hakkındaki görüşlerine bakıldığında ise ilk sırada danışmanlık hizmetleri daha sonra sırası ile Ulusal ve uluslararası projeler, Üretim tesislerinin kurulum aşamaları, modelleme yapılması ya da Ar-Ge odaklı çalışmalar, teknoparklar aracılığı ile teknoloji alan da girişimcilik ve Patentler şeklinde devam edildiği görülmektedir.

Akademisyenler girişimcilik faaliyetlerinin en fazla teknoloji ve daha sonra sağlık, mühendislik ve daha sonrasında diğer disiplinler alanlarda daha etkili olduğunu belirtmişler. Katılımcıların girişimci kişide bulunması gereken özellikler hakkındaki görüşlerine bakıldığında sırası ile Risk alabilen Piyasayı iyi bilen Araştırmacı bir kimliğe sahip olması, Araştırmacı bir kimliğe sahip olması, İleri görüşlü, İngilizceyi çok iyi bilmesi gerekir İletişim Becerisi yüksek en fazla verilen cevaplar olduğu gözlemlenmiştir.

Katılımcıların Akademisyenlerin bilimsel faaliyetleri ve çalışma biçimleri düşünüldüğünde girişimci kişiliğe hangi yönde etkilediği görüşlerine bakıldığında Akademisyenlerin bilimsel faaliyet, çalışma biçimleri ve yaşam şekillerinin girişimci kişiliğe bir etkisi olduğunu düşünmediğini söyleyen 2 kişi var iken genel kanı akademisyenlerin teorik bilgiye fazla gömülmesi akademik teşviklerde girişimciliğin yeteri kadar teşvik edecek unsurlara yer verilmemesi ve hem akademisyenliğin hem de girişimciliğin birlikte zor olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların Girişimci kişilik açısından kendilerini tanımlama durumu bakıldığında Akademik yetkinliğimi girişimcilerin faydasını sunabilirim iş birliği de yaparım ama kendimi tam bir girişimci olarak görmüyorum diyen 3 kişi, 1 kişi kendisini standart düzeyde girişimci olduğunu belirtmiş fakat katılımcıların çoğu kendini girişimci bir kişilik olarak tanımlamamışlardır.

Katılımcıları etkileyen girişimciler ve özelliklerine verdikleri cevaplara bakıldığında yakın çevresinde kendilerini girişimci olarak etkilediğini belirten 4 kişi görüş bildirmiş bunlardan 2 kişi aile bireyi ,2 kişi işe iş arkadaşı olduğunu eklemiştir. Fakat genel olarak basında bilinen ve yer alan girişimci iş adamları ve akademisyenler örnek olarak gösterilmiştir. Katılımcıların genel kanı olarak başarılı girişimcilerim hayat hikayelerinden öykündüğü ve kişiliklerinin onları etkilediğini belirtmişlerdir.

Öneriler:

- Üniversiteler multidisipliner bir yaklaşımla ve özel sektör iş birliği ile girişimci faaliyetlere daha fazla önem vermelidir.
- Akademik teşviklerde girişimciliği ön plana çıkararak unsurlar eklenmeli ve daha fazla önem verilmelidir.

- Alanlarında başarılı girişimcilerin üniversitelerde konferans panel vb gibi faaliyetleri artırılmalıdır.
- Üniversitelerin Akademisyenlere sahada uygulama yapmaya yönelik saha fazla faaliyet olanağı sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Abreu M., Grinevich V.,(2013), The nature of academic entrepreneurship in the UK: Widening the focus on entrepreneurial activities, *Research Policy*, (2), 402-422
- Akmermer B., Çolak Ç. D. (2016) Akademik Girişimciliğin Geliştirilmesine Yönelik Bir Kamu Politikası Önerisi, https://www.researchgate.net/publication/317368209_Akademik_Girisimciligin_Gelistirilmesine_Yonelik_Bir_Kamu_Politikasi_Onerisi , E.T. 20.05.2020,
- Alparslan A M., Bozkurt Ö, Aydoğdu A., (2017), Etkin Bir Girişimcilik Eğitim İçeriği Tartışması: Akademisyenler, Girişimciler ve Öğrenciler Üzerinde Saha Araştırmaları, *MAKÜ-Uygulamalı Bilimler Dergisi*, (1) ,51-63,
- Bozkurt Ö Ç., Alparslan A. M. (2013), Girişimcilerde Bulunması Gereken Özellikler ile Girişimcilik Eğitimi: Girişimci ve Öğrenci Görüşleri. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, (1), 9-16
- Bozkurt Ö, (2006), Girişimcilik Eğiliminde Kişilik Özelliklerinin Önemi, *ÇÖMÜ Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, (2) , 94-101
- Bozkurt Ö., Erdurur K., (2013), Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimindeki Etkisi: Potansiyel Girişimciler Üzerinde Bir Araştırma, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi* ,8(2),59-63
- Cansız M, (2016), Türkiye’de Akademik Girişimcilik, T.C. Kalkınma Bakanlığı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Yayını, (2692) ,114-117
- Çavuş Ş., Karadeniz Ş., Cumaliyeva D.,(2013), Girişimci adayların girişimcilik özellikleri https://www.researchgate.net/profile/Hatice_Coban_Kumbali/publication/269391334_Girisimcilik_Kulturu_Acisindan_Geleneksel_Alis-Veris_Yerlerindeki_Esnaf_ile_Modern_Avm'lerdeki_Esnafin_Karsilastirilmesi/links/5488368f0cf2ef34478f9071/Girisimcilik-Kueltuerue-Acisindan-Geleneksel-Alis-Veris-Yerlerindeki-Esnaf-ile-Modern-Avm'lerdeki-Esnafin-Karsilastirilmesi.pdf#page=128 E.T: 25.05.2020,
- Demirtaş Ö., (2014), Akademik Girişimcilikte Bireysel ve Sosyal Faktörlerin Rolü, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 12(23),189-207
- Gemlik N. , Kırazaç R., (2013), Sağlık Yönetimi Öğrencilerinin Girişimcilik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma, *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*,(3),163-170
- Goethner M., Obschonka M.,Silbereisen R.K.,Cantner U.,(2012) Scientists’ transition to academic entrepreneurship: Economic and psychological determinants, *Journal of Economic Psychology* ,33(3),628-641
- Grimaldi R., Kenney M., Siegel D. S., Wright M., e,f, (2011) 330 year safter Bayh–Dole: Reassessing academi centre preneurship , *Research Policy*, (40) , 1045–1057
- Güreşçi E. (2014), Girişimcilik Eğilimi Üzerine Bir Araştırma: İspir Hamza Polat MYO Örneği, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi* ,9(1),23-38
- Jun Y, (2010) "TheImpact of Entrepreneurial Personality Traits on Perception of New Venture Opportunity,"*New EnglandJournal of Entrepreneurship*,13(2),1-14

- Kerr S. P., Kerr W. R. and Xu T. (2018) Personality Traits of Entrepreneurs: A Review of Recent Literature. *Foundations and Trends R in Entrepreneurship*, 14(3), 279–356,
- Miller F.A., Painter M., Axler M.R., Lehoux P., Giacomini P., Slater B. (2015) 'Citizen expectations of 'academic entrepreneurship' in health research: public science, practical benefit, *Health Expectations*, (18), 2356-2374
- Nga J. K. H., Shamuganathan G., (2010), The Influence of Personality Traits and Demographic Factors on Social Entrepreneurship Start Up Intentions, *Journal of Business Ethics*, (95), 259–282
- Önce A.G., Marangoz M., Erboy N., (2014), Ekonomik Büyüme ve Kalkınmada Girişimciliğin Rolü ve Önemi, <http://avekon.org/papers/1041.pdf> E.T. 11.05.2020,
- Pillis E., Reardon K. K. (2007), The influence of personality traits and persuasive messages on entrepreneurial intention: A cross-cultural comparison, *Career Development International*, 12(4), 382-396
- Siegel D.S., Wright M., (2015), Academic Entrepreneurship: Time for a Rethink? *British Journal of Management*, 2(4)6, 1-15
- Solmaz S. A., Aksoy Ö., Şengül S., Saruşık M., (2014) Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16(26), 41-55,
- Taysı K., Canbaz S., (2014), Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma <http://docplayer.biz.tr/8468430-Onlisans-ogrencilerinin-girisimcilik-ozelliklerini-ve-egilimlerini-belirlemeye-yonelik-bir-arastirma.html> E.T. 19.05.2020,
- Türkoğlu, T., Tetik, S., Açıkgöz, A. (2017), Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri ile Girişimci Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin Araştırılması, *Journal of Yasar University*, 12(45), 1-13
- Wood M.S., (2011), A process model of academic entrepreneurship, *Business Horizons*, (54), 153-161
- Wright M., Piva E., Mosey S., Lockett A., (2009), Academic entrepreneurship and business schools, *The Journal of Technology Transfer*, (34), 560-587